

REFERAT |KRS| Oppvekststyret (2007-2011) d. 22-04-2008

Møtedato Tirsdag d. 22. april 2008 kl. 18:00

Møtested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Protokoll fra oppvekststyrets møte 11. mars 2008.....	3
Jury for frivillighetsprisen.....	7
Resultat av brukerundersøkelse i SFO.....	9
Organisering av opplæringen av nyankomne minoritetsspråklige elever i Kristiansand kommune - r	13
Plan for kompetanseutvikling.....	17
Årsrapport for skoleetaten 2007- orienteringssak.....	42
Årsrapport for barnehageetaten 2007 -orienteringssak.....	44

Sak 14/08: Protokoll fra oppvekststyrets møte 11. mars 2008

Dato: 02.04.08
Saksnr.: 200800222-20
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Kari Tønnesland

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Protokoll fra oppvekststyrets møte 11. mars 2008

Sammendrag:

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret godkjenner protokollen fra møtet 11. mars 2008.

Marie Føreland
skoledirektør

Nina G. Reinhardt
barnehagedirektør

Trykte vedlegg:
Protokollen
Utrykte vedlegg:
Ingen

PROTOKOLL - Oppvekststyret

Dato: 11. mars 2008
Sted: Rådhuset
Behandlede saker: 13/08
Møtets varighet: 18.00 – 20.30
Møteleder: Frigstad, Lillian (KRF)

Utvalgssekr: Kari E. Tønnesland

Til stede:

Lyngø, Leif Andreas (AP)
Kittelsen, Jan (AP)
Salomonsen, Joseph (FRP)
Fredheim, Helene Bjerke (FRP)
Danielsen, Anne (H)
Aligas, Faisal Haji-a (H)
Kristiansen, Steinar (KRF)
Bekkenes, Astrid (V)

Forfall:

Dehghan, Maryam Zaklaki (AP)
Saga, Espen (H)

Til stede fra administrasjonen:

Skoleetaten:

Skoledirektør Marie Føreland, rådgiver Bjørn Kristiansen, rådgiver Elisabeth Eid, leder av Pptjenesten Arvid Alsaker og enhetsleder for alternative skoler Anne R. Moen

Barnehageetaten:

Stedfortreder for barnehagedirektøren Gro Holte, rådgiver Tonje Moen og rådgiver Sissel E. Bakke

Dessuten møtte:

Arne Fjermeros, Utdanningsforbundet, Solfrid K. Trygslund, Utfanningsforbundet, Kirsti Sagen, Fagforbundet, Tor Aanensen, Bafu, John Pedersen, Komfug og Marianne Fræbu, Elevrepr. Karuss skole

Utdelt i møtet:

- Barnehagesektorens vikrsomhetsplan 2008
- Invitasjon til kulturkick på Fønix kino tirsdag 25. mars

Temaer til orientering:

Fra skoleetaten:

- Tiltak overfor elever med særskilte behov i skolen v/ leder av PPT Arvid Alsaker og rådgiver Elisabeth Eid.
- Spesialundervisning v/ leder av PPT Arvid Alsaker og rådgiver Elisabeth Eid.
- Minoritetsspråklige elever v/rådgiver Bjørn Kristiansen
- Elever med atferdsvansker- alternative skoleprosjekt v/enhetsleder Anne R. Moen

Fra barnehageetaten:

- Tilsyn i barnehagene v/rådgiver Tonje Moen

O-13/08 Protokoll fra oppvekststyrets møte 26. februar 2008.
(ark. nr. E: 033, 200800222)

1.1 Vedtak

1. Oppvekststyret godkjenner protokollen fra møtet 26. februar 2008.
(Enst)

Sak 15/08: Jury for frivillighetsprisen

Dato: 08.04.08
Saksnr.: 200804945-1
Arkivkode E: 076
Saksbehandler: Kari Tønnesland

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Jury for frivillighetsprisen

Sammendrag:

Frivillighetsprisen ble innstiftet og vedtatt i formannskapet 9. september 1998. I vedtaket står det at en representant for oppvekststyret, helse- og sosialstyret, kulturstyret, leder for en av frivillighetssentralene og en frivillig skal utgjøre juryen for prisen.

Juryen har vanligvis ett møte i året, da vurderer de innkomne nomineringer til prisen og avgjør hvem som skal få den. Prisen er på Kr. 25.000,-.

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret oppnevner.....som jurymedlem for frivillighetsprisen.

Marie Føreland
skoledirektør

Kari Tønnesland
saksbehandler

Trykte vedlegg:

Ingen

Utrykte vedlegg:

Ingen

Sak 16/08: Resultat av brukerundersøkelse i SFO

Vedlegg

Rapport KRS per spørsmål

Dato: 8. april 2008
Saksnr.: 200802936-5
Arkivkode E: A22 &32
Saksbehandler: Grete Olsen

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Resultat av brukerundersøkelse i SFO

Sammendrag:

Brukerundersøkelse blant alle foreldre til barn i SFO ble foretatt mellom vinterferien og påskeferien. 35 % av de foresatte svarte.

Totalt sett blir skolefritidsordningene i Kristiansand vurdert som gode av foreldrene. I forhold til de andre kommune, som har brukt undersøkelsen, ligger Kristiansand på gjennomsnittet.

Kristiansand skiller seg negativt ut på spørsmålet om foreldrebetalingen. De foresatte er ikke fornøyd, og Kristiansand kommer ut med den dårligste skåren som er registrert i undersøkelsen. Det er variasjoner mellom skolene, men alle er misfornøyd. Skoledirektøren anser at dette er et vesentlig innspill til utarbeidelse av neste års budsjett.

Med utgangspunkt i årets svarprosent foreslås det at neste brukerundersøkelse foretas i 2010.

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret tar saken til etterretning.

Steinar Harbo
Fungerende skoledirektør

Grete Olsen

Trykte vedlegg: Gjennomsnittlig tilfredshet per spørsmål

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Det har i flere år vært en prioritert oppgave å få vurdert kvaliteten i SFO. Noen av skolene har jevnlig undersøkelser blant sine foreldre, men det er fem år siden det ble foretatt en undersøkelse for hele kommunen. Svarene den gang kunne ikke spores tilbake til den enkelte skole. Denne gangen ønsket vi svar som kunne brukes både på skole- og kommunenivå.

Etisk prosess ble valgt som metode for undersøkelsen i 2003. Et utvalg av barn, foresatte og ansatte ble utfordret til å utforme spørsmål som i neste omgang ble stilt til et større utvalg, 200 i hver gruppe. Resultatet førte blant annet til satsing som vi i dag finner igjen i handlingsprogrammet: Fagutdannet personale, vektlegging av måltidet, aktiviteter ute og samarbeid mellom skole og hjem.

I perioden mellom vinterferien og påskeferien ble foresatte til barn i SFO bedt om å svare på 27 spørsmål om hvordan de var fornøyd med tilbudet. Undersøkelsen var elektronisk og det tok ca. 10 minutter å besvare den. Skolene la til rette med maskiner og veiledere på skolen for de foreldre som ønsket det.

Da fristen gikk ut 15. mars hadde 35 % av de foresatte svart. Det var svært lang fra målsettingen på 75 % og 62 % ved forrige brukerundersøkelse. Skoledirektøren er skuffet over lav svarprosent. Saken er tatt opp med Kommunalt foreldreutvalg. De har heller ikke noen forklaring på det lave engasjementet.

I den andre enden av skalaen peker Torkelsmyra skole seg ut. Her besvarte 82 % av foreldrene undersøkelsen. Og de var så fornøyd at de kom blant kommunens beste skolefritidsordninger.

Spørsmålene dreide seg om resultat, trivsel, brukermedvirkning, respektfull behandling, tilgjengelighet, informasjon og fysisk miljø. De foresatte ble bedt om å vurdere spørsmålene fra 1 (svært liten grad) – 6 (svært stor grad). For eksempel :” I hvor stor grad synes du barnet ditt opplever godt vennskap med andre barn?” og ” I hvor stor grad er du fornøyd med prisen du betaler for barnet ditt pr. måned?”.

Totalt sett blir skolefritidsordningene i Kristiansand vurdert som gode av foreldrene med et snitt på 4,3 og mellom skolene varierer det fra 3,8 til 5. I forhold til de andre ca. 30 kommunene ligger Kristiansand på gjennomsnittet:

	Kristiansand	Snitt land	Høyest kommune	Lavest kommune
Resultat for brukerne	4,7	4,7	5,8	3,9
Trivsel	4,4	4,4	5,4	4,1
Brukermedvirkning	4	4	5	3,6
Respektfull behandling	4,9	5	5,8	4,8
Tilgjengelighet	4,3	4,5	5,3	3,3
Informasjon	3,6	3,6	4,6	3,2
Fysisk miljø	4,2	4,1	5,1	3,4
Generelt	4,3	4,3	5,4	3,8
Snitt totalt	4,3	4,3	5,3	3,8

Det er bare på ett av enkeltspørsmålene Kristiansand skiller seg ut , og det gjelder foreldrebetalingen. Av det 30-talls kommuner som til nå har brukt undersøkelsen er foreldrene i Kristiansand de som er minst fornøyd med prisen de betaler for SFO med et snitt på 2,2. Alle skolene i byen har dårlig skår på dette spørsmålet. Det varierer mellom 2,9 og 1,6. Skoledirektøren anser at dette er et vesentlig innspill til utarbeidelse av neste års budsjett.

Den enkelte skole arbeider videre med dataene fra undersøkelsen. Svarprosenten varierte fra 82 til 17 %. 3 skoler var over 50 % og 8 skoler under 30 %. Selv de med lavest svarprosent kan få noe ut av rapportene. I tillegg til spørsmålene hadde undersøkelsen også et felt for kommentarer. Alle skolene har fått utfyllende merknader fra foreldre.

Når det gjelder foreldrenes vurdering av om barnet har godt vennskap med andre barn ligger kommunen også på gjennomsnittet. Og på skolene spenner det mellom 5,3 og 3,5 i snitt. På dette spørsmålet er rektor bedt om å sjekke om de har barn i gruppen for lavest skår fordi et svært sentralt kvalitetsmål er at alle har venner i SFO.

Rektor orienterer styret om svarprosenten, resultat og tiltak som følge av undersøkelsen.

På grunn av den lave svarprosenten er ambisjonen i forhold til bearbeidelsen redusert noe. Det forventes ikke at alle skolene skal levere tiltaksliste.

Der skolene har behov for ekstern hjelp til forbedringsarbeidet, vil det være mulig å søke om forsøks- og utviklingsprosjekt. Det ble annonsert som et resultat av arbeidet med utvikling av samarbeidet internt på skolene mellom SFO og undervisning. Søknadsfristen er 1. mai.

For noen år siden ble det opprettet et råd som består av en SFO-ledere fra hver av de 4 sonene og fagansvarlig hos skoledirektøren. Rådet skal evaluere selve brukerundersøkelsen, tilretteleggingen og realiseringen av den.

Skoledirektøren hadde opprinnelig tenkt å gjennomføre brukerundersøkelsen årlig, men med årets erfaring i forhold til engasjementet blant foreldrene antas hvert andre år å være mer realistisk.

Sak 17/08: Organisering av opplæringen av nyankomne minoritetsspråklige elever i Kristiansand kommune - revidering av planen fra 2002

Dato: 04.04.08
Saksnr.: 200804793-1
Arkivkode E: A20 &71
Saksbehandler: Bjørn Kristiansen

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Organisering av opplæringen av nyankomne minoritetsspråklige elever i Kristiansand kommune - revidering av planen fra 2002

Sammendrag:

Kommunen har over 10% med minoritetsspråklige elever i grunnskolen. Mange av disse har dårlige skoleprestasjoner.

Gjeldende plan for organisering av opplæringen av nyankomne minoritetsspråklige elever er fra 10/12-02.

Handlingsprogrammet for 2007/2010, gir følgende signaler på side 186: *Mottakskolen – vurdering av alternative desentraliserte modeller*. Det er der satt kryss for oppstart av dette arbeidet i 2007.

Skoledirektøren ønsker økt satsing på arbeidet med de minoritetsspråklige elevene.

Dette ble også understreket i Oppvekststyret våren 2007, i sak 12/07; "Tiltak for å bedre norskkunnskapene til minoritetsspråklige barn og ungdom."
I denne saken ble det listet opp en rekke tiltak som Skoledirektøren skulle arbeide for å realisere.

Ut fra punktene over vil Skoledirektøren sette ned en administrativ arbeidsgruppe som skal se på organiseringen og opplæringen på nytt.

Det ønskes følgende sammensetning av arbeidsgruppa mv:

Nærskolene	Barnetrinnet	Slettheia:	Inger Berit Mjølund, vara: Egil Gunnar Berg
	Ungdomstrinnet	Grim:	Kari-Ann Gjengaar, vara: Kari Haukom
Mottaksskolen	Ledelsen:		Kristian Aamodt, vara: Hedvig Benneche
	ATV:		Berit Drangsholt, vara: Åse Halvorsen
Morsmålsdelen	Ledelsen:		Sissel Hvolbæk, vara: Hedvig Benneche
	ATV:		Limara Moe, vara: Christiane Muhl
KVO			Arly Hauge, vara: Morten Hauger

PPT
Skolekontoret

Arvid Alsaker, vara: Øivind Jacobsen
Gerd Inger Haugland, utvalgets leder
Bjørn Kristiansen, sekretær

Referansegruppe er rektorutvalget, mens styringsgruppe er ledergruppa i skoleetaten.

Mål og mandatet for gruppa skal være:

Mål:

Opplæring av nyankomne minoritetsspråklige elever i Kristiansand kommune foregår på en slik måte at disse elever etter 4-5 år i Norge oppnår minst de samme resultater i norsk og andre fag som minoritetsspråklige elever i andre store byer i Norge.

Mandat:

1. Finne fram til aktuelle lover, forskrifter og rundskriv mv. som gjelder for elevgruppa. Under dette punktet hører også den nye læreplanen; "Grunnleggende norsk", inkludert kartleggingsverktøy og veiledning.
2. Beskrive og vurdere nåværende opplegg med mottaksskole - både organisatorisk, pedagogisk og økonomisk.
3. Beskrive og vurdere nåværende opplegg med tospråklig fag-og morsmålsundervisning - både organisatorisk, pedagogisk og økonomisk
4. Se på andre alternativer i forhold til punkt 2 og 3 og vurdere disse.
I denne sammenheng skal gruppa spesielt se på og vurdere hvordan opplæringen av helt nyankomne elever på ungdomstrinnet kan bedres.
5. Komme med forslag til hvordan opplæringen av nyankomne minoritetsspråklige elever kan foregå fra 1.august 2009. Forslaget skal omfatte både organisering av opplæringen samt pedagogiske og økonomiske forhold.

Forslag til vedtak:

1. Det settes ned en arbeidsgruppe som skal se på organiseringen og opplæringen av minoritetsspråklige elever.
2. Skoledirektørens forslag på deltakere til arbeidsgruppe, referanse- og styringsgruppe vedtas.
3. Forslag til mandat for arbeidsgruppa vedtas.
4. Gruppens arbeid skal legges fram for oppvekststyrets møte i november 2008.

Steinar Harbo
Fungerende skoledirektør

Bjørn Kristiansen
Rådgiver/saksbehandler

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg:

"Organiseringen av opplæringen for nyankomne minoritetsspråklige elever", 2002.

Bakgrunn for saken :

Antall minoritetsspråklige elever og omfang av opplæringen av disse.

Skolene i Kristiansand har i alt ca 1.300 minoritetsspråklige elever.

Dette utgjør ca. 12 % av hele elevmassen i kommunen.

Sammenlignet med andre store byer i Norge, er Kristiansand en av de kommunene med flest minoritetsspråklige elever.

Ca. 1.000 av de minoritetsspråklige elevene hos oss får særskilt norskopplæring.

Særskilt norskopplæring er tilrettelagt norskundervisning spesielt for denne elevgruppa.

Av de som får slik støtte i 2007/8, er ca. 380 født i Norge, dvs. over 1/3.

Prøver og resultater for elevgruppa

Nesten alle de minoritetsspråklige elevene er med på "Nasjonale prøver".

Det samme gjelder norskprøven på 2.trinn.

Fra våren 2008 er også minoritetsspråklige elever i 10.kl. opp i samme avgangseksamen i norsk som etnisk norske elever.

Siden vi har nesten 10% minoritetsspråklige elever som trenger styrkingstiltak i norsk, vil resultatene som disse elevene får på prøver ofte bli under gjennomsnittet.

Ved "Nasjonale prøver" for 5. og 8.trinn, høsten 2007, fikk Kristiansand et resultat som i snitt lå under resultatene fra flere av de andre store kommunene.

Det er grunn til å tro at vårt forholdsvis store antall med minoritetsspråklige elever, har vært med på å prege resultatet som vi fikk på prøvene i september 2007.

Siden det ser ut som om en del andre kommuner med mange minoritetsspråklige har fått bedre resultater enn oss på prøvene, må vi anta at opplæringen av minoritetsspråklige elever i Kristiansand kan bli bedre.

Ny læreplanpakke for minoritetsspråklige elever

Lokal læreplan

Læreplanen "Norsk som andrespråk for språklige minoriteter" gikk ut av bruk ved slutten av forrige skoleår.

Høsten 2007 fikk vi i stedet læreplanen "Grunnleggende norsk for språklige minoriteter".

Den skal være en plan for minoritetsspråklige elever fram til de kan følge vanlig norskplan.

I tilknytting til den nye læreplanen er det også kommet et kartleggingsverktøy samt en veiledning.

Veiledningen kan regnes som en håndbok i opplæring av minoritetsspråklige elever.

Den er omfattende og gir mange gode råd. Dette gjelder henvisninger til gjeldende lover og regler, organisering, metodikk og andre faglige og praktiske tips.

Med utgangspunkt i planpakka over og ordinær plan i norsk har arbeidet med lokal læreplan i norsk for minoritetsspråklige elever i Kristiansand startet.

Gjeldende retningslinjer

De retningslinjer som i dag brukes i kommunen "*Organisering av opplæringen for nyankomne minoritetsspråklige elever*", er ca 5 år gamle. De ble vedtatt i oppvekststyret i desember 2002. De ble til etter mye arbeid der mange innenfor fagfeltet var involvert.

Sak 18/08: Plan for kompetanseutvikling

Dato: 9. april 2008
Saksnr.: 200804966-1
Arkivkode E: 430 A20
Saksbehandler: Nina Skjeseth

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Plan for kompetanseutvikling 2008-2009

Sammendrag: I forbindelse med innføringen av reformen Kunnskapsløftet gjennomføres en omfattende kompetanseheving for ansatte i skolene. Det er satt av øremerkete midler som hver skoleeier disponerer i tråd med sentrale retningslinjer. Midlene tildeles årlig på bakgrunn av politisk vedtatt plan. Planen skal redegjøre for hvordan kommunen tilrettelegger reformrelatert etter og videreutdanningen for sine ansatte.

Også dette året presiserer Utdanningsdirektoratet kravet om at de ansatte må få gi sine innspill til hva det skal satses på i kommunen ut fra deres behov for skolering. Derfor har det over tid vært en prosess der skolelederne har bidratt med synspunkter og innspill til kommende kompetanseprogram med innhold og måte gjennomføringen skal skje på. Pedagogisk senter har lagt om sine systemer fra tidligere og presenterer de nye modellene mer utførlig i årets plan. Hovedgrepet dreier seg om at oppmerksomhet og læringstrykk økes på hver skole for å få ønsket effekt i skolehverdagen av satsingen i tråd med føringene i Kunnskapsløftet og planen i Kristiansand

De prioriterte feltene for etterutdanning neste skoleår samles om fire felles satsingsområder. De samsvarer med årets mål og er ønsket videreført. Innsatsen rettes inn mot:

Grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning og engelsk
Digital kompetanse
Læringsmiljø
Naturfag

Utover de felles områdene vil skolene følge utfordringer ut fra egne prioriteringer. Skoleeier bistår skolene for at det nye i Kunnskapsløftet får praktisk betydning for elevene i kommunen. Det vil si at de nye fagene, aktuelle problemstillinger og ønske om assistanse blir fulgt opp i faglige fora i regi av skoleeier.

Utdanningsforbundet og Undervisningsdirektøren skal inngå mer forpliktende samarbeid framover der Kunnskapsløftet og kompetanseutvikling blir tema på faste møter framover.

Planen viser at det er nødvendig å samarbeide for å møte krav og forventninger i den nye læreplanen. Det 13.-årige skoleløpet forutsetter nær kontakt med ulike forvaltningsnivå. Fylkeskommunen har en viktig rolle for at grunnskolen skal kunne gjennomføre den nye reformen.

Det meste av innholdet i kompetanseprogrammet 08-09 kalles reformrelatert etterutdanning og gir ingen formell studiekompetanse. Fordi reformen vektlegger noen fag spesielt og det mangler kompetanse på området, gis det ekstra tilskudd til videreutdanning på utvalgte områder. Det gjelder spansk, karriereveiledning (rådgivning) og naturfag. Kristiansand deltar og fyller sin tildelte kvote i de ulike studieprogrammene. Neste skoleår videreføres ordningen og vil omfatte flere fagområder.

Ved rullering av handlingsprogrammet vil de prioriterte områdene i denne saken bli viktige målområder framover.

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret vedtar Plan for kompetanseutvikling 2008-2009 for skoleetaten i Kristiansand

Marie Føreland
skoledirektør

Nina Skjeseth
leder Pedagogisk senter

Trykte vedlegg:

PLAN FOR KOMPETANSEUTVIKLING 2008 – 2009

1. Budsjett 2008
2. Bakgrunn som grunnlag for endring av strategi overfor skolene 2008 - 2009
3. Nettverk
4. Leseopplæringen 2008 - 2009

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken:

KOMPETANSE FOR UTVIKLING
STRATEGI FOR KOMPETANSEUTVIKLING I GRUNNOPPLÆRINGEN 2005-2008

PLAN FOR KOMPETANSEUTVIKLING 2008 – 2009

Grunnskolen i KRISTIANSAND mai 2008

1. Innhold

Sammenhengen årsplanen inngår i	3
Pedagogisk senter sine oppgaver og rolle	3
Avsatt tid til arbeid med Kunnskapsløftet 2008 – 2009	4
Målrettet og systematisk internopplæring på skolen	4
Medvirkning og deltakelse når utviklingsområder skal prioriteres	5
Samarbeid med Utdanningsforbundet om pedagogisk utviklingsarbeid	6
Kompetanseprogrammet 2008 – 2009	6
Vedlegg 1	9
Vedlegg 2	13
Vedlegg 3	18
Vedlegg 4	21

Sammenhengen årsplanen inngår i

Kunnskapsløftet ble innført for elevene 1.-9.trinn høsten 2006. Allerede året før, fra høsten 2005 ble det satt i gang et omfattende arbeid for å ruste lærere og skoleledere for Kunnskapsløftet. Gjennom *"Kompetanse for utvikling, strategi for kompetanseutvikling i grunnopplæringen 2005 – 2008"* gav Utdannings- og Forskningsdepartementet sine føringer. Kommunene ble bedt om å utforme sin strategiplan for Kunnskapsløftet, som skulle politisk behandles. I Kristiansand følger strategidokumentet med og brukes som referanse når årsplanen for kompetanseutvikling utformes. Strategiplanen for Kunnskapsløftet i Kristiansandskolen (datert 14.okt.2005), har følgende hovedmål: **Skolene har en etablert kultur for læring. "Vi skaper muligheter" er overordnet strategi.** Hovedmålet forplikter måten reformen innføres på i kommunen. Kultur for læring viser til kjennetegn ved skolesystemet. Hele kommunen med alle skolene, støttetjenester, administrasjon og politisk ledelse inngår i et felles lærende fellesskap. Derfor brukes betegnelsen "Kristiansandskolen". Det er gjort for å markere viljen til å utvikle grunnskolene i kommunen ut fra helhetlig innsats og en samforent plan. "Vi skaper muligheter" gir føringer om kreativitet, engasjement og mangfold når nytt skal utformes gjennom reformen.

Kommunen har utviklet måter å samhandle på gjennom felles rutiner, ordninger og møteformer. Utviklingsarbeidet følges av aktører på den enkelte skole, i bydelene og av skoleeier. Formålet med innsatsen er å utvikle en skole som stimulerer hver enkelt elev til å engasjere seg i skolearbeidet og som også bidrar til å opparbeide erfaringer som aktiv samfunnsaktør.

Pedagogisk senter sine oppgaver og rolle

Pedagogisk senter har skoleutvikling og pedagogisk utviklingsarbeid som hovedoppgave. Det vil si å bidra til at sentrale føringer, som for eksempel Kunnskapsløftet, får praktisk betydning for grunnskoleelevene i Kristiansand. Hvordan arbeidet skal gjøres avklares i nær forståelse med politisk ledelse, skoledirektør og skolene. Nå mandatet er klart, tilrettelegger Pedagogisk senter for felles føringer og prioriteringer i kommunen. Planer, kompetanseprogram, undervisevalueringer, veiledning av lærere og skoleledere, utvikling av materiell, utredninger, prosjekter og dokumentasjon vil utgjøre vesentlige oppgaver. Veiledere og leder deltar i ulike samarbeidsfora for å fremme kommunens innsats og skape større muligheter for å realisere kommunens målsettinger.

For tiden tilpasser Pedagogisk senter sin hjemmeside, for å være enda mer tilgjengelig for skolenes behov og ønsker om assistanse innen forskjellige felt av Kunnskapsløftet. Pedagogisk senter vil i økende grad benytte mulighetene i It's learning for å legge ut aktuelt stoff presentert på samlinger, nettverk og kurs. Gode opplegg og ideer skal kunne brukes av flere.

Etter hvert som skolene skaffer seg erfaringer med Kunnskapsløftet, vil resultatene gjøres kjent. For tiden samler Pedagogisk senter eksempler fra skolene for hvordan de har skriftliggjort egne standarder for lese, skrive og regneopplæringen 1.- 10.trinn. Eksemplene presenteres for andre som er interessert i å hente ideer til eget arbeid.

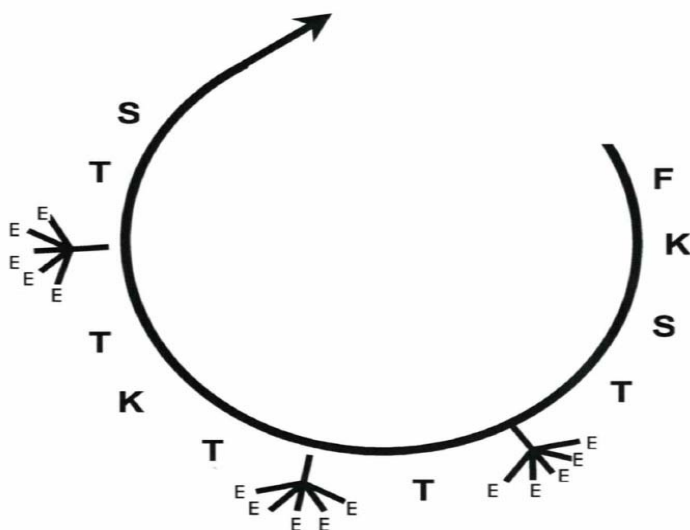
Samtidig som gjennomføring av tiltak pågår, sørger Pedagogisk senter for at det dokumenteres når nytt tar form. Det gjøres ved å lage maler, skjema, prosesser, oppsummeringer slik at det pågående arbeidet synliggjøres også for andre. Skriftlige dokumenter, bilder og filmsnutter utgjør en vesentlig del av det pedagogiske utviklingsarbeidet. Dette er viktig for å vise hva som er oppnådd av resultater over tid på et prioritert område.

For å stimulere til kompetanseutvikling relatert til reformen Kunnskapsløftet, har staten bidratt med øremerkete midler. De økonomiske midlene frigis til kommunen på bakgrunn av vedtatt plan for hvordan midlene er tenkt brukt. Planen skal behandles i oppvekststyret og videresendes Fylkesmannen og Utdanningsdirektoratet innen 1.mai. De er gitt føringer for planen. Pedagogisk senter er saksbehandler både for utforme planen og rapportere på bruken av de øremerkete midlene. Rapporteringen gjøres årlig, er elektronisk og skal gi svar på hvilke tiltak kommunen har hatt i gang og omfang av innsats. De føringene som er gitt for bruken av midlene, skal det rapporteres i forhold til. Sammen med planen legges budsjettet for bruk av *statsmidler til kompetanseutvikling (vedlegg 1)*

Avsatt tid til arbeid med Kunnskapsløftet 2008 - 2009

Fylkesmannen forutsetter at det er "avsatt tilstrekkelig tid og at rammevilkårene stimulerer til aktiv deltakelse." Det har inneværende skoleår vært en bred debatt om bruken av tid til kompetanseutvikling. Siden 2003 – 2004 har kommunen hatt en ordning der onsdagene i tiden kl. 13.00 – 16.00 er øremerket reformrelatert etterutdanning. Lærerne i hele kommunen er fri for undervisning og kan konsentrere seg om å lære nytt. Det gjøres etter et eget system. Resultatet skal føre til en skolehverdag i tråd med Kunnskapsløftet. Det er elevenes læringsbytte som har fokus for satsingen. Denne måten å tilrettelegge for etterutdanning er presentert og vedtatt i den overordnede strategiplanen for Kunnskapsløftet i Kristiansandskolen, datert 14.10.05. Utover øremerket onsdagstid er bestemte planleggingsdager avsatt til Kunnskapsløftet.

Målrettet og systematisk internopplæring på skolen - en modell som viser når nytt skal læres for å bli del av praksis

Modellen viser et årshjul der skolene gjennom skoleåret arbeider med å omsette faglige utfordringer i den nye læreplanen til praksis i skolehverdagen. Modellen leses fra høyre til vestre. **F** betyr forberedelse i kollegiet. Alle vet hva skolen prioriterer som kompetanseområder og hvem som skal delta i ulike forløp og samlinger i kommunal regi.

K betyr at skolen sender representanter til kommunale samlinger, som tilbys gjennom kompetanseprogrammet. Bestemte onsdager er øremerket og framkommer på egen kalender som viser bruk av onsdagstid. Denne utgaven av modellen viser at det inviteres til to samlinger gjennom året.

S betyr at skolens personale, i etterkant av første kommunale samling, får vite hvordan de ulike gruppene fra skolen skal følge opp og arbeide med de valgte reformområdene gjennom året. Det er skolen som system og lærende organisasjon, som innstiller virksomheten sin i tråd med Kunnskapsløftet. Derfor blir det som hentes fra kurs og samlinger noe som engasjerer og angår de ulike teamene og elevene på skolen. Nytt trenger tid for å forankres. **T** betyr teamenes samtaler, forberedelser, refleksjoner og justeringer. Og det nye skal prøves ut sammen med elever, igjen og igjen. Teamene fungerer som støttespillere for hverandre. Samlingene, som blir arrangert i kommunal regi forutsetter at deltakerne aktivt tar del i utprøving sammen med elevene sine. Deltakerne forplikter seg til å bidra med eksempler og erfaringer når det er felles samlinger. Kompetansebyggingen i Kristiansand kjennetegnes av en delekultur det er ønskelig å videreutvikle. Gode ideer spres til flere.

Kommende skoleår legges systemet noe om. Onsdagstiden beholdes som ordning. Oppmerksomhet og innsats konsentreres mer med utgangspunkt i den enkelte skole som lærende organisasjon. Ved å gjøre denne endringen, blir det mulig å vitalisere bruken av "modellen for internopplæring" skissert over. For å møte de ulike behovene og ønskene fra skolene, vil Pedagogisk senter legge om sine prosedyrer (**vedlegg 2**). Kort sagt handler det om å tydeliggjøre ulike kategorier for tiltak som til sammen utgjør skoleeiers måte å tilrettelegge for kompetanseutvikling kommende skoleår.

Medvirkning og deltakelse når utviklingsområder skal prioriteres

I føringene fra Utdanningsdirektoratet forutsettes det at årsplanen for kompetanseutvikling fra skoleeier forankres og tar utgangspunkt i behovene ved det enkelte lærested og de tilsattes behov relatert til Kunnskapsløftet, jf. St prp nr 1 (2006-2007): "...*det er skoleeigars ansvar og oppgave å sørge for at den enkelte skolen og læreverksemda vurderer kva for kompetanseutviklingstiltak dei bør prioritere for å kunne gjennomføre reforma i den enkelte verksemda*". Det legges videre vekt på at skoleeier skal gjennomføre prosesser som involverer lærere og skoleledere.

I Kristiansand legges det opp til å ha en årlig underveisevaluering av det pedagogiske utviklingsarbeidet som pågår i kommunal regi. Evalueringen skal få fram synspunkter på hvordan skoleeier har truffet med hensyn til tema, tilrettelegging og utbytte for deltakere. Samtidig er det viktig å følge hvordan effekten av innsatsen fører til de ønskelige endringer i skolehverdagen. Har Kristiansandskolen lyktes i å bidra til endring av skolens pedagogiske praksis i tråd med Kunnskapsløftets forventninger? Spørsmålene er reist og besvart. Skolene trenger mer tid og arbeidsinnsats for å komme i mål med de prioriterte satsingsområdene. Resultatene av de nasjonale prøvene stimulerer til enda mer målrettet innsats framover. Hver skole har inngått forpliktende avtaler med Skoledirektøren om målsetting for sin skole neste skoleår ut fra hva som er realistisk å forvente av resultater innen lesing, regning og engelsk.

Skolene ønsker å holde fast ved satsingsområdene grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning. Digital kompetanse løftes fram i hele sin bredde. Det gjør også satsingen på læringsmiljø. Også naturfag meldes som prioritet framover. Nedenfor følger prioriteringene og hva som inngår som elementer i satsingsområdene. Siden oppmerksomhet også rettes mot engelsk som ferdighet, tas engelsk inn som målområde.

I GRUNNLEGGENDE FERDIGHETER INNEN LESING, SKRIVING, REGNING OG ENGELSK

- i alle fag
- begynneropplæring

Målbeskrivelse: Lærere kjenner til og benytter innholdet i satsingen og standardene utviklet gjennom "Kristiansand tar ordet! Regn med Kristiansand". *Ferdighetene i lesing, skriving og regning benyttes i alle fag.* Delekulturen, som gjelder i kommunen, brukes og bidrar til å videreføre gode ordninger, solid og virksom praksis. Skolenes hjemmesider viser hvordan Kunnskapsløftet realiseres i skolehverdagen. Nye lærere på skolen og lærere, som skal ha nye fag og trinn, møter systemer som gir innføring og opplæring i skolens praksis. På den måten videreføres skolens standard innen utvalgte områder. *Begynneropplæringen* følger en egen plan, bestemt på den enkelte skole.

II DIGITAL KOMPETANSE

- its learning
- ikt programvare, pedagogisk bruk
- digitale verktøy

Målbeskrivelse: Hver skole har en opptrappingsplan for utvikling av kompetanse blant de ansatte. Planen viser hva personalet skal kunne innen ikt. De ansatte bruker læringsplattformen *its learning* aktivt i forhold til elever og i det pedagogiske arbeidet i kollegiet. Ut fra hvilke funksjoner innen ikt, som skal ivaretas, tilpasses kompetansebyggingen. Personalet gjør seg kjent med og tar i bruk et utvalg av sine fags *digitale pedagogiske programvarer*. Forskjellige typer *digitale verktøy*, som trengs i læringsarbeidet benyttes. Ulike brukerundersøkelser, nasjonale prøver, kartlegging i lesing og regning forutsetter innsikt og kompetanse for å kunne bruke resultatene i en pedagogisk sammenheng.

III LÆRINGSMILJØ

- med vekt på tpo, medvirkning og bærekraftig utvikling
- ledelse, atferd, sosial kompetanse

Målbeskrivelse: Skolene har sosiale handlingsplaner og bruker tid internt på skolen til kollegial læring i team. Elevene trenger opplæring for å oppnå *sosial kompetanse*. Hele skolen medvirker og bidrar til å utvikle læringsmiljøet for elevene. Det bygger på prinsippene om *tilpasset opplæring, medvirkning og bærekraftig utvikling*. Å lede skolen etter disse prinsippene gjennomfører virksomheten og kommunikasjonen.

IV

REALFAG MED VEKT PÅ NATURFAG

- teknologi og design
- nysgjerrighet
- miljølære

Målbeskrivelse: Skolene tar i bruk Kunnskapsløftet og bygger opp kompetanse for å innfri vesentlige føringer i faget naturfag. Både barnetrinnet og ungdomstrinnet prioriteres. Naturfagsenterets nettsider benyttes. Her vises det til aktuelle læringsressurser, som *miljølære.no* og tilbud gjennom ordningen *Nysgjerringer*. Nettverk etableres slik at lærere lærer av hverandre og sprer gode ideer videre. Det gis opplæring i *Teknologi og design* for å utvikle pedagogisk praksis på nytt fagfelt.

Samarbeid med Utdanningsforbundet om pedagogisk utviklingsarbeid

Parallelt med prosessen med å hente inn innspill på kompetansebehov fra skolene er også Utdanningsforbundet involvert for å innhente deres prioriterte utviklingsområder. Det er bestemt fra sentralt hold at det i alle kommuner skal framforhandles utviklingsmål. Utviklingsmålene skal Utdanningsforbundet og skoleeier være enige om. I Kristiansand er prosessen ferdigstilt og det er enighet om utviklingsmål. De ble framforhandlet forrige skoleår og ønskes videreført. Områdene samstemmer med det skolene har prioritert.

Fra Fylkesmannen er det et krav om at Utdanningsforbundet og skoleeier har jevnlig kontakt og har etablert et samarbeidsforum for å følge arbeidet med kompetanseutvikling gjennom året i kommunen. Skoledirektøren og Utdanningsforbundet har en møtestruktur, der viktige saker behandles. Kommende skoleår tilrettelegges det for at pedagogisk utviklingsarbeid, med de prioriterte emnene det er enighet å arbeide med, får plass i flere av disse møtene. Leder av Pedagogisk senter deltar når pedagogisk utviklingsarbeid er tema.

Kompetanseprogrammet 2008 – 2009

Det vil ikke bli laget et tradisjonelt kompetanseprogram for kommende skoleår. Her har det vært vanlig å presentere etterutdanningstilbud i form av kurs og samlinger til bruk for pedagogisk personale i skolene. Pedagogisk senter vil bruke hjemmesiden www.pedsenter.no til å annonsere, beskrive og legge ut ulike måter skolene kan få assistanse innen etterutdanning relatert til sine utfordringer i Kunnskapsløftet. Innsatsen organiseres i flere ulike kategorier (**vedlegg 3**).

Kategori 1:

Nettverk

Ordningen med obligatoriske nettverk videreføres og utvides. Det er nettverk der skolene stiller med en fast representant på vegne av skolen. Eksempler på nettverk er hovedlærersamlinger innen norsk, matematikk og engelsk på ungdomstrinnet. Skolebibliotek er et annet pågående nettverk. For å intensivere læringstrykket, etableres nye nettverk på mellomtrinnet, 5.-7.trinn. Norsk, matematikk, engelsk og naturfag prioriteres i følge utviklingsmålene i kommunen.

Kategori 2:

Prosjekter

Kommunen har i gang flere prosjekter relatert til Kunnskapsløftet. Utvalgte skoler deltar over tid. Eksterne fagmiljøer inngår og bidrar med verdifull kompetanse. Prosjektene presenteres på hjemmesider, som brosjyrer, egne nettstedet og publikasjoner. Flere prosjekter har finansieringskilder som Utdanningsdirektoratet og Sørlandets Kompetansefond. Eksempler på prosjekter er

"Aktiv ute" der alle skolene i Kristiansand etter hvert inngår. Formålet er å ha tilrettelagte skolegårder for allsidig fysisk aktivitet. Selvaktiviserende miljøer bygges opp. Bystyret har bevilget egne midler til realisering av fysiske tiltak. Egen prosjektplan følges. Universitetet i Agder bidrar med faglig bistand.

"Teksten i bruk –tekster i alle fag" der utvalgte ungdomsskoler og videregående skoler samarbeider. Hensikten er å stimulere til kvalitativ lesing av ulike tekster. Egen prosjektplan følges. Veileder ved Pedagogisk senter koordinerer arbeidet og bistår med faglig innspill og kompetanse. Norsk Barnebokinstitutt er involvert.

"LP- modellen", betyr læringsmiljø og pedagogisk analyse. PPT samarbeider med Lillegården kompetansesenter om prosjektet. Til nå har 8 skoler deltatt over to år. Nye 5 skoler er klare for oppstart.

"Vurdering til det bedre", *Elevvurdering* er et annet område hvor det kommer til å bli behov for spesiell innsats. Oppmerksomhet på kompetansemål i Kunnskapsløftet gjør det nødvendig å bygge opp ny kunnskap og innsikt i hvordan måle framgang hos elevene. Hvilke kjennetegn skal det ses etter? Utdanningsdirektoratet har fått bestilling fra Kunnskapsdepartementet om å prioritere feltet. I Kristiansand har skoleeier, i samarbeid med fire skoler fått innfridd søknaden "Vurdering til det bedre". Prosjektet inngår i programmet "Kunnskapsløftet – fra ord til handling", som foregår i Utdanningsdirektoratets regi. Kristiansand er opptatt av å kunne dokumentere elevenes framgang på skolen faglig og sosialt. Prosjektet har knyttet til seg ekstern fagkompetanse på området fra Senter

for erfaringslæring. Skolene viderefører arbeidet kommende skoleår og følger egen plan laget for framdriften.

"Lær bedre matematikk" (LIM) er et prosjekt skoleeier deltar i sammen med tre skoler. Kristiansand er interessant å ha med i prosjektet fordi kommunen prioriterer matematikk og har gjort det gjennom flere år. Kompetansefondet støtter prosjektet.

"Knutepunkt Sørlandet", Det er opprettet et skolenettverk i regionen. Her er pedagogisk utviklingsarbeid prioritert samarbeidsområde. Egen skisse et laget og skal følges opp kommende skoleår. Kommunene i Knutepunktet har ansatt egen prosjektmedarbeider for å bistå gjennomføringen av de områdene som er prioritert. Personen knyttes til Pedagogisk senter. Samarbeid om kompetanseutvikling har det første som tas tak i. Sammenhengende system for leseopplæring i grunnskolen, oppfølging av nasjonale prøver, deltakelse i nettverk, bruk av felles verktøy innen kartlegging, oppbygging av korps for ekstern vurdering er noen felt som er aktuelle å følge opp.

Kategori 3:

Utredning og utprøving av nytt

Kunnskapsløftet innebærer nye utfordringer innen mange ulike områder når det gjelder tilnærming og oppfølging innen pedagogisk arbeid. Ferdige løsninger finnes ikke siden hele skoledorge omfattes samtidig av reformen.

"Felles system for kartlegging"

For å kunne følge elevenes læring og faglige utvikling på en systematisk måte trengs nye kartleggingsverktøy. Skolene i Kristiansand ønsker felles ordninger. Kommende skoleår settes av til å finne fram til egnede verktøy. Resultatene fra kartleggingen skal utgjøre en del av daglig praksis på skolene og brukes aktivt i samhandling med elever og foreldre. De nasjonale prøvene inngår i opplegget.

"Elevvurdering"

Det er kommet lovendringer og nye forskrifter for hvordan elevvurdering skal praktiseres. Her trenger lærere og skolene innsikt og trening. Erfaringer og eksempler på god praksis må skaffes gjennom utprøving i ulike fag og ordninger.

"Muntlig eksamen"

Kunnskapsløftet utfordrer dagens praksis. Kompetansemålene skissert etter 10.trinn gjør det nødvendig med andre tilnærminger til eksamen enn tidligere. Her trengs tid og ekstra innsats for å få nye ordninger tilpasset Kunnskapsløftet på plass.

Kategori 4:

Avtaler med skolene innen første, andre og tredje leseopplæring

Pedagogisk senter innretter virksomheten sin slik at det blir mulig for skoler, enkeltvis eller flere sammen, å inngå samarbeid over tid innen feltet leseopplæring. Til leseopplæringen hører også skriving, muntlig bruk av språket og ikt med. Tilbudet presenteres som en brosjyre, der elementer i første, andre og tredje leseopplæring beskrives. Skolene kan selv vurdere hvilke felt de trenger økt kompetanse. Deretter tas kontakt med Pedagogisk senter. Sammen utarbeides en avtale om samarbeid i form av en kontrakt (**vedlegg 4**). Modellen for internopplæring brukes som mal for handling- og framdriftsplanen.

Kategori 5:

Videreutdanning

Kunnskapsløftet vektlegger bestemte fagområder der dagens skole trenger styrket kompetanse.

"Spansk"

Det pågår videreutdanning tilsvarende 30 studiepoeng for 12 lærere i Kristiansand. I tillegg er flere i gang med påbygning inntil 60 studiepoeng. Videreutdanningen skjer i tillegg til at lærerne er i full jobb, det vil si at samlingene legges til helger og ferietid for lærerne. Studiet er tilrettelagt for lærere (studenter) fra begge Agder-fylkene og er lagt til Universitet i Agder

"Skoleledelse"

I Kristiansand deltar 30 lærere på et tilbud tilrettelagt for skoleledelse, et rekrutteringsprogram. Første modul er gjennomført. Studiet skjer i regi av Universitetet i Agder i nært samarbeid med Skoledirektøren i Kristiansand.

"Karriereveiledning"

10 rådgivere følger et 30 studiepoengs program sammen med rådgivere i videregående opplæring.

"Engelsk"

Her planlegges et tilbud til lærere på mellomtrinnet med fagområder relatert til Kunnskapsløftet.

"Naturfag"

Her planlegges et tilbud til lærere på mellomtrinnet og ungdomstrinnet med fagområder relatert til Kunnskapsløftet. Kjemi og laboratorieøvelser er ønsket som del av innholdet.

"Mentor A, veiledning av nytilsatte lærere"

Dette er et nasjonalt program der mentorene får opplæring i regi av Uia.

Vedlegg 1

SKOLEUTVIKLING OG PEDAGOGISK UTVIKLINGSARBEID

BUDSJETT 2008

1. Statsmidler brukes til gjennomføring av grunnleggende ferdigheter innen norsk, regning, engelsk 2008 - 2009

Eksterne kursholdere	160.000	
Kontrakter	50.000	
Pedagogisk utvikling, spisskompetanse skolene	250.000	
Kjøp av tid fra skolene, utredning, planlegging, pvt,	500.000	
Mat/leie	150.000	
Studieturer, konferanser, nettverk, møter - i forhold til pedagogisk utviklingsarbeid	200.000	
Materiell/hefter/permer	350.000	
		1.660.000

2. Videreutdanning i prioriterte fag, lederutvikling,

Rekruttopplæring nye ledere ca. 30 stk.	650.000	
Naturfag 12 stk.	120.000	
Spansk 20 stk. 1. kull + 2. kull	400.000	
		1.170.000

3. "Mentor A"

- opplæring av mentorer i skolene overfor nytilsatte lærere		60.000
---	--	---------------

4. Begreper å begripe i regning

Materiell i form av kasser, bokser, begrepskort og lønn		250.000
---	--	----------------

5. Skoleorientering som stimulering til fysisk form

Lønnsmidler		37.000
-------------	--	---------------

6. DKS		0
---------------	--	----------

7. LP-prosjektet og PPT

Tilskudd Lp-prosjektet	470.000	
Kompetanseheving PPT	140.000	610.000

8. Pedagogiske veiledere knyttes til prioriterte felt i Kunnskapsløftet

Digitale verktøy, media		
lese og skriveopplæring, regning, 200% stilling		1.000.000

9. Medvirkning gjennom elevråd

Kurs regionvis for elevrådene, materiell, studietur		
Kursholdere	55.000	
Lønn 20% stilling	116.000	171.000

10. Prosjekter

Lær bedre matematikk 3 skoler	150.000	
Kunnskapsløftet, fra ord til handling 4 skoler	250.000	
Aktiv ute	504.000	
Samarbeid Knutepunkt Sørlandet	50.000	<u>954.000</u>

<u>Kunnskapsløftet 2008 totalt</u>		<u>5.912.000</u>
---	--	-------------------------

**Oppsummering
Kunnskapsløftet 2008**

Budsjettert bruk av statlige midler		5.912.000
Statlige midler som tildeles 2008 ca.	3.150.000	
Overførte midler fra 2007	2.680.000	5.830.000

PEDAGOGISK UTVIKLINGSARBEID

Hva satses det på og hva brukes statsmidlene til i 2008

Kommunen blir tildelt ca. 3.150 millioner i øremerkete midler 2008. Midlene brukes til kompetanseheving relatert til Kunnskapsløftet. Midlene knyttes til innsendt plan. Det rapporteres hvert år til staten hvordan ressursene benyttes.

1. Gjennomføring av tiltak relatert til prioriteringer i planen 2008 - 2009

Innholdet fokuserer på hovedområder i Kunnskapsløftet. Naturfag, læringsmiljø, digitale verktøy, lesing, skriving, regning, engelsk og fysisk aktivitet er stikkord på fagområder.

2. Videreutdanning i prioriterte fag, lederutvikling

Agder samarbeider om modulbasert videreutdanning innen fag der Kunnskapsløftet utfordrer nåværende kompetanse i skolen. Engelsk, spansk og naturfag vektlegges. 10 plasser på hvert studium kalkuleres inn i budsjettet.

I tillegg settes i gang rekruttopplæring for nye ledere ca. 30 stk.

3. "Mentor A"- opplæring av mentorer i skolene overfor nytilsatte lærere

10 skoler er foreløpig involvert. Opplegget foregår i regi av Uia med deltakere fra barnehage, grunnskole og videregående skole. Ordningen "Mentor A" mottar forskningsmidler. Det øremerkes tid for samtaler mellom mentor og nyutdannet, etter avtalt plan.

4. Begreper å begripe i regning

Alle skolene med 1. trinn har innført samme system for trening av begreper til bruk i regneopplæringen. Materiellet er utviklet gjennom "Regn med Kristiansand" og består av en systematisk tilrettelagt kasse med begrepskort. Lærere er skolert i hvordan stoffet kan anvendes. Hver skole har mottatt komplette kasser for eget bruk.

5. Skoleorientering som stimulering til fysisk form

Det legges til rette for at skolene bruker bestemte løyper i skoletiden. Løypenettet vedlikeholdes gjennom skoleåret. Hvert nytt skoleår byr på oppdatert opplegg. Skolene i Vågsbygd, Sentrum og Lund bruker tilbudet flittig.

6. DKS

Midler til "den kulturelle skolesekken" går i sin helhet til elevenes møte med kunst og kultur. For å få best mulig utbytte av tilbudene, forutsettes forarbeid også fra skolens side. Lærere trenger innsikt i det elevene skal delta i for å tilrettelegge best mulig for ønsket effekt. Ved mange arrangementer forutsettes det lærerkurs i forkant. DKS arrangerer kurs/samlinger i regi av Pedagogisk senter som del av kompetanseprogrammet.

7. LP-prosjektet og PPT

8 skoler, PPT og Lillegården Kompetansesenter har i to år samarbeidet om et omfattende og strukturert prosjekt. Søkelyset rettes mot "Læringsmiljø og pedagogisk analyse". Neste skoleår er 5 nye skoler opptatt i utviklingsarbeidet.

8. Pedagogiske veiledere knyttes til prioriterte felt i Kunnskapsløftet

Det knyttes veiledere og ressurspersoner til Pedagogisk senter for å bistå utviklingsarbeidet som skjer i forbindelse med innføringen av Kunnskapsløftet i kommunen.

9. Medvirkning gjennom elevråd

Kommunen har opparbeidet egen standard og et utviklet system for samarbeid om elevråd. Samlinger, skolering av både kontakter for elevråd på skolene og konferanser bydelvis for elevrådene inngår. En koordinator samordner og tilrettelegger for at ordningen videreføres fra år til år. Innholdet preges av aktuelle saker elevrådene vil møte gjennom året som tillitsvalgte i et representativt system. Det er naturlig at reformen preger også disse samlingene når elevdeltakelse er kjernepunkt i Kunnskapsløftet.

10. Prosjekter

Lær bedre matematikk 3 skoler (1)

Kunnskapsløftet ord til handling 4 skoler (2)

Aktiv ute (3)

Samarbeid Knutepunkt Sørlandet (4)

1) Lær bedre matematikk (LBM) er et toårig prosjekt med flere aktører. Fylkesmannen i Vest-Agder er prosjektansvarlig og har 3 videregående skoler i Mandal og Kristiansand med. Mandal kommune deltar med 2 grunnskoler og en barnehage. Kristiansand kommune har 3 grunnskoler (Ve, Wilds Minne og Fiskå) og 3 barnehager. Prosjektet har fått 1 million i 2007 fra Kompetansefondet. Samtidig har HiA også mottatt midler for å delta med sin kompetanse. Prosjektet er i startfasen.

2) Skoleeier har søkt Utdanningsdirektoratet om støtte til prosjektet "Vurdering til det bedre". Det trengs økt innsats innen felles veiledning i lys av Kunnskapsløftet. Det ønsker Kristiansand å være med på gjennom prosjektet. 4 skoler (Flekkerøy, Sjøstrand, Fagerholt og Grim) er valgt ut som deltakerskoler.

3) Aktiv ute satsing på fysisk aktivitet i skolegården

Det er bevilget investeringsmidler for at alle skolene skal oppgraderes for økt fysisk aktivitet i skolegården. Målsettingen for prosjektet "Aktiv ute" er flerfoldig. I tillegg til fysiske endringer i skolegården, satses det på oppbygging av kompetanse i personalet og utvikling av måleredskap. Måleredskapene skal medvirke til at hver skole får et system for å følge den fysiske utviklingen til elevene over tid. Det lages et eget kartleggingsredskap/analyse-redskap.

4) Kommuner i Knutepunkt Sørlandet har inngått et forpliktende samarbeid relatert til skole og skoleutvikling. Arbeidet er i startfasen. En egen koordinator er ansatt med oppstart fra 1. august 2008.

INNSPILL REKTORUTVALG 25.01.08

BAKGRUNN SOM GRUNNLAG FOR ENDRING AV STRATEGI OVERFOR SKOLENE 2008 - 2009

KUNNSKAPSLØFTET OG REFORMRELATERT KOMPETANSEUTVIKLING

Det har vært liten oppslutning om tilbudene i kompetanseprogrammet inneværende skoleår. Istedenfor å presse systemet ytterligere med samme type tiltak framover, åpnet det seg plutselig nye muligheter. Disse baserer seg på samtaler vi har hatt etter jul for hvordan få etterutdanningen til virke etter hensikten. Jeg presenterte ulike sorteringer og alternativer for etterutdanning i lys av skoleeiers ansvar for en systematisk etterutdanning som bidrar til økt læringsutbytte for elevene.

Pedagogisk senter er helt avhengige av samarbeid med skolelederne for å innfri intensjonene i Kunnskapsløftet

Rektorene i utvalget ble umiddelbart interessert i det jeg la fram og så løsninger for hvordan det kunne lages koplinger der etterutdanning blir en del av skolehverdagen.

Jeg tar for meg hovedgrepene i det jeg la fram åpninger for å drøfte nærmere.

- 1 Hva har vi allerede av faglige samlinger**
- 2 Hvilke måter kan kompetanseutviklingen skje på**
- 3 Hvor finnes tiden**
- 4 Hva blir nytt**

Til punkt 1:

Nettverk – engelsk, norsk, matematikk for hovedlærere på u-trinnet
skoleledere, sosiallærere, spesialpedagoger, NOA, bibliotek, elevråd, ikt, rådgivere, kulturkontakter.....

Prosjekter – Vurdering til det bedre, Lær bedre matematikk, Aktiv ute, LP.....

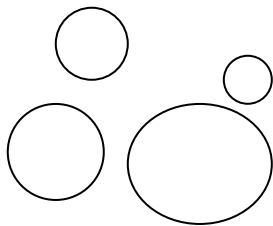
Utredninger/utprøvinger - Språk for matematikk, kommunale standarder, PTV, KPS, adaptasjonsmateriell, eksamen

Utviklingsforløp – kompetanseprogram

Bestillinger – skoler henvender seg

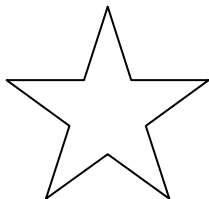
Til punkt 2:

a.

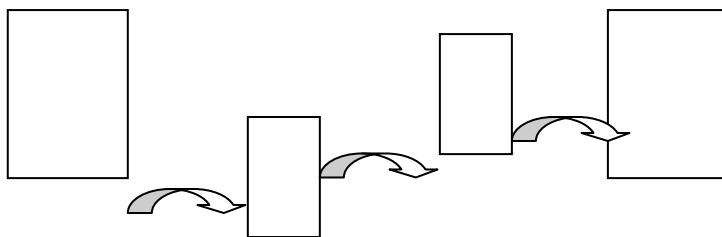
U-trinn og nærmeste barneskoler samarbeider
(1.- 10) lesing, skriving, regningstrategier,
læringsmiljø

b.

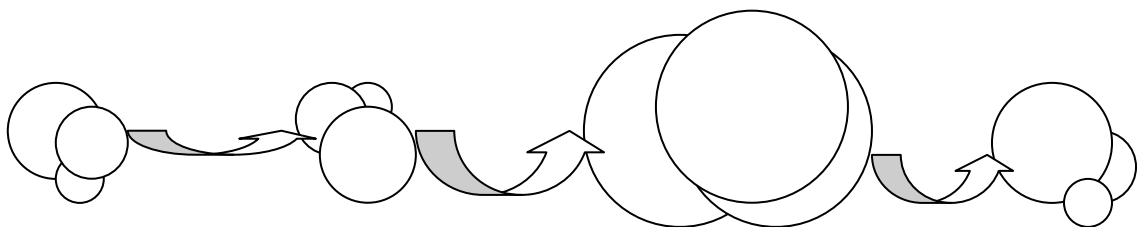
Nettverk mellom skoler (prosjekter, faglige tema,
fagansvarlige

c.

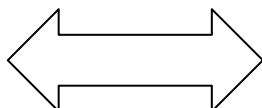
Forløp på en skole

d.

Forløp flere skoler.

e

Hospitering

f.

Uia - videreutdanning

Til punkt 3:
Planleggingsdager

Skolen rydder tid internt

Avtalte dager

Onsdagstid

Frikjøp

Punkt 4:

Forespørsler –

Kontrakter –

Avklare forpliktelser ved å være del av nettverk for å tas opp i det

Avklare hvilke tider som skal brukes til hva

Prioritere skoler i samråd med årskontrakter

”Pakker” og korps

Ut på skolene

Rektor

Kategori 1:

NETTVERK

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.1 Norsk U-trinn		13.00-15.30 4 samlinger			
1.2 Norsk M-trinn					
Matematikk U-trinn		13.00-15.00 4 samlinger			
Matematikk M-trinn					
Engelsk U-trinn				12.30-15.00 4 samlinger	
Engelsk M-trinn					
Naturfag U-trinn			13.15- 15.30 4 samlinger		
Naturfag M-trinn					
Skolebibliotek			13.15-15.30 4 samlinger på skolene. Ans. HDL/ML		
IKT		12.00-15.30 6 samlinger 16. sept. 21. okt. 25. nov. 3. feb. 17. mars 5. mai			
NOA				13.00-15.30 6 samlinger	
Sos. ped				13.00-15.30 4 samlinger + 2/3 bydels- nettverk	
Spes. ped				13.00-15.30 6 samlinger	
Rådgivere					
Kulturkontakter			13.15-16.00 3 samlinger		
SFO					
Elevrådskontakter		13.00- 15.30 2 samlinger			
Skoleledere					
Nye skoleledere					
Norsk 1-2			13.15-16.00 4 samlinger		
Norsk 3-4			13.15-16.00 4 samlinger		

Kategori 2:

PROSJEKTER

	August	September	Oktober	November	Desember	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Vurdering til det bedre											
Lær bedre matematikk											
Språk for matematikk											
Aktiv ute											
LP											
Knutepunkt Sørlandet											
Mentor A (veiledning av nyutdannede lærere)											
"Prosjekt forbilde"											
"Teksten i bruk – tekster i alle fag"											

Kategori 3:

UTREDNING OG UTPRØVING AV NYTT

	August	September	Oktober	November	Desember	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Felles kartleggingssystem											
Elevvurdering											
Muntlig eksamen											

Kategori 4:

AVTALER MED SKOLENE, FØRSTE, ANDRE OG TREDJE LESEOPPLÆRING

	August	September	Oktober	November	Desember	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Mosby											

Kategori 5:

VIDEREUTDANNING

	August	September	Oktober	November	Desember	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Spansk											
Rekruttering skoleledelse											
Naturfag U-trinn og M- trinn											
Engelsk M-trinn											
Veiledning											

Kategori 6:

FELLES PLANLEGGINGS DAG FØR SKOLESTART INNEN IKT

Mål: Informere og inspirere skolene til å ta tak i noe de ønsker å bestille videre opplæring i fra Pedagogisk senter.

Sted:

Skole

Eksempler på tema:

Sammensatte tekster – Wischmann

Kunnskap.no – passport, ordimellom, mnet(ungdomsskolen)

Kurse opp ressurspersoner og veileder i forkant

Å skrive seg til lesing (småskolen)

Kartleggeren

Undersøkelser på it's learning

SkoleArena – fravær, karakterer og vurdering

Pedagogisk bruk av smartboard

Talesyntese og tilrettelegging for dyslektikere

Generell bruk av it's learning

Effektiv bruk av office 2007 – møteplanlegger, flagging av e-post, organisering av innboksen

Lego og IKT – mindstorms (Torkelsmyra/Oddemarka)

Mikroverkstedet

Inspirasjon/kinspiration – tankekart

Hva gjør vi med NAV-Pcer?

Organisering og administrasjon

Hjelpeprogrammer/tilrettelegging

Tankekart-Inspiration/kidspiration

Talesyntes

Opplesingsprogram CD-ord

INNLEDNING MED BEGRUNNELSE FOR ENDRINGER I ETTERUTDANNING INNEN LESEOPPLÆRINGEN 2008 - 2009

Sammenheng:

Nasjonale prøver, faglige resultater, skolenes prioriteringer og utfordringer har gjort det nødvendig å gi mer differensierte tilbud framover. Skolene er kommet ulikt og ber om assistanse på mange felt og nivåer. Tiden til etterutdanning er knapp og skal brukes optimalt. Derfor tilrettelegges et system for etterutdanning skoleåret 2008 – 2009, som innebærer muligheter for en skole eller flere skoler til å inngå nærmere definerte kontrakter om samarbeid med Pedagogisk senter på egen skole.

Hovedvekt legges på den første, andre og tredje leseopplæringen gjennom de ulike fasene elevene i grunnskolen gjennomgår fra nybegynner til dyktig og allsidig leser av ulike tekster til ulikt bruk. Hovedmålgruppen er lærere og deres trening for å øke egen kompetanse i møte med elevene i tråd med retningslinjer gitt i lovverk og forskrifter.

Etter seks år med samlinger sentralt i kommunen, rettes oppmerksomhet og læringstrykk direkte inn i den enkelte skole som lærende organisasjon med sine spesielle forutsetninger og utfordringer. Pedagogiske veiledere involveres i skolens interne pedagogiske utviklingsarbeid og inkluderes i deres plan for å forbedre sine leseresultater. "Nasjonale prøver" vil være en del av grunnlaget. Det vil også "Standarder for lese og skriveopplæringen i Kristiansand" være med sine temahefter.

Selv om det er leseopplæringen som er hovedtema, brukes skriving, det muntlige, det digitale til å støtte opp om lesingen. For å kunne utvikle seg som dyktig leser, trengs det å lytte, snakke og skrive en bred plass i treningen. Det pedagogiske læringsmiljøet skal bidra med læringstrykk og tiltak som virker direkte i forhold til elevenes læring og utvikling. Metoder, oppgaver og situasjoner tilpasses elevenes ferdigheter. Kunnskap og innsikt i lesingens ulike faser er nødvendig for å kunne bistå elevene underveis for å oppnå høy lesekompetanse.

Beskrivelse og anvendelse av modellen:

Pedagogisk senter utarbeider en tekst for den første, den andre og den tredje leseopplæringen. Her framgår hva som menes, hvilke deler og elementer som inngår og hvordan arbeidet kan gjennomføres.

Dersom det er interesse for tilbudet, tar skolens ledelse kontakt med Pedagogisk senter og inngår i en dialog for å utforme en nærmere kontrakt om innhold og vilkår.

Forpliktende avtaler i form av kontrakt:

Kontrakten blir utformet i etterkant av hver henvendelse. Gjennom samtale skriftliggjøres samarbeidet. Resultater som ønskes oppnådd, innhold, avklaring av gjensidige forventninger, forpliktelser, varighet, tid til disposisjon, arbeidsmåter og involvering er tema som drøftes, skriftliggjøres og vil danne grunnlaget for de avtalene som får prioritet.

Siden kapasiteten fra Pedagogisk senters side for å engasjere seg skolevis over tid er begrenset, vil det være utvalgte skoler som får del i denne formen for etterutdanning neste skoleår. Modellen er valgt på bakgrunn av prosesser blant skoleledere og innspill fra rektorgruppa inneværende skoleår.

Avtalen inngås med skolens ledelse. Det er en forutsetning at rektor tar aktivt del i utviklingsarbeidet som pedagogisk leder. Varige endringer av praksis skal oppnås på utvalgte felt skolen ønsker forbedring innen leseopplæringen elevene får del i.

UTKAST TIL KONTRAKT MELLOM

.....

Kontrakten blir utformet i etterkant av hver henvendelse. Gjennom samtale skriftliggjøres samarbeidet. Resultater som ønskes oppnådd, innhold, avklaring av gjensidige forventninger, forpliktelser, varighet, tid til disposisjon, arbeidsmåter og involvering er tema som drøftes, skriftliggjøres og vil danne grunnlaget for de avtalene som får prioritet.

Resultater som ønskes oppnådd for skolen som helhet og elevene spesielt:

Innhold (velg fra den aktuelle beskrivelsen):

Arbeidsmåter i samarbeidet og involvering av aktuelle aktører:

Avklaring av gjensidige forventninger:

Forpliktelser:

Varighet og tidsplan:

Annet:

Vurdering av resultat, når og hvordan:

Skole, dato:

Rektor

Pedagogisk senter

Sak 19/08: Årsrapport for skoleetaten 2007- orienteringssak

Dato: 02.04.08
Saksnr.: 200804630-1
Arkivkode E: 146 A20
Saksbehandler: Kari Tønnesland

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Årsrapport for skoleetaten 2007- orienteringssak

Sammendrag:

Skoledirektøren legger herved Skoleetatens årsrapport for 2007 fram for oppvekststyret som en orienteringssak.

Skoledirektørens hovedinnhold er innarbeidet i Rådmannens årsrapport og behandles av bystyret.

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret tar saken til orientering

Marie Føreland
skoledirektør

Kari E. Tønnesland
saksbehandler

Trykte vedlegg:

Årsrapporten

Utrykte vedlegg:

Ingen

Sak 20/08: Årsrapport for barnehageetaten 2007 -orienteringssak

Vedlegg

20140730140053328.pdf

Dato: 07.04.08
Saksnr.: 200804846-1
Arkivkode E: 146 A10
Saksbehandler: Are Sætervadet

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
22.04.2008

Årsrapport for barnehageetaten 2007 -orienteringssak

Sammendrag:

Barnehagedirektøren legger herved Barnehageetatens årsrapport for 2007 fram for oppvekststyret som en orienteringssak.

Barnehagedirektørens hovedinnhold er innarbeidet i Rådmannens årsrapport og behandles i bystyret.

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret tar saken til orientering.

Nina G. Reinhardt
barnehagedirektør

Are Sætervadet
rådgiver

Trykte vedlegg:
Årsrapport 2007
Utrykte vedlegg:
Ingen